

PHÒNG, CHỐNG BỆNH THAN NHỮNG ĐIỀU CẦN BIẾT

Bệnh than là bệnh nhiễm khuẩn cấp tính, thường gây tổn thương da. Ở thể da, vùng da nhiễm bệnh ban đầu ngứa, sau đó xuất hiện tổn thương, nổi sần, mụn nước và sau 2–4 ngày hình thành nốt loét màu đen.

1. NGUỒN TRUYỀN NHIỄM

- Ổ chứa: động vật ăn cỏ, bao gồm gia súc và động vật hoang dã.
- Da động vật mắc bệnh, dù đã chế biến, vẫn có thể chứa bào tử than tồn tại nhiều năm.

- Thời gian ủ bệnh: từ vài giờ đến 7 ngày, đa số trong 48 giờ sau tiếp xúc.
- lây từ người sang người rất hiếm.
- Gia súc mắc bệnh có thể làm nhiễm đất, nước, thực vật và lây sang người.

2. PHƯƠNG THỨC LÂY TRUYỀN

✓☐ *Qua đường da*

Da bị tổn thương tiếp xúc với mô, lông, da, xương của động vật mắc bệnh; hoặc với sản phẩm chế biến từ động vật nhiễm khuẩn; hoặc nhiễm bào tử từ chất bài tiết của động vật bệnh. Có thể lây khi sử dụng phân bón làm từ xương động vật nhiễm khuẩn.

✓☐ *Qua đường hô hấp*

Hít phải nha bào vi khuẩn than, thường gặp trong ngành chế biến da, len, xương hoặc khi tiếp xúc trực tiếp với động vật mắc bệnh.

✓☐ *Qua đường tiêu hóa*

Ăn phải thực phẩm bị nhiễm trực khuẩn than.

3. BIỆN PHÁP PHÒNG, CHỐNG BỆNH THAN

- Không tiếp xúc, giết mổ hoặc ăn thịt gia súc mắc bệnh.
- Trang bị bảo hộ như ủng, găng tay, quần áo dài tay khi làm việc với gia súc.
- Tránh tiếp xúc với gia súc khi có vết thương hoặc vùng da bị tổn thương.
- Rửa tay, vệ sinh cơ thể bằng xà phòng ngay sau khi tiếp xúc với gia súc.
- Khi có biểu hiện nghi mắc, cần đến ngay cơ sở y tế để khám và điều trị kịp thời.

☞ *Chủ động phòng ngừa khi tiếp xúc với gia súc và thực phẩm là biện pháp quan trọng để hạn chế nguy cơ mắc bệnh than.*

BỆNH THAN LÀ GÌ?

Bệnh than là bệnh nhiễm khuẩn cấp tính thường làm tổn thương da, hiếm khi gây tổn thương mồm - họng, đường hô hấp dưới, trung thất hoặc bộ máy tiêu hóa. Ở thể da, chỗ da bị nhiễm trùng xuất hiện ngứa đầu tiên, sau đó dẫn đến tổn thương, nổi sần, mụn nước và từ 2 - 4 ngày sau phát triển thành nốt loét màu đen.

NGUỒN TRUYỀN NHIỄM

Ổ chứa

Động vật, thường là động vật ăn cỏ bao gồm cả động vật hoang dã cũng như gia súc làm lan truyền trực khuẩn trong chảy máu, lúc chết. Da động vật bị nhiễm trực khuẩn mặc dù đã được chế biến có thể là nơi trú ngụ của bào tử trong nhiều năm và là vật truyền bệnh trên toàn thế giới.

Thời gian ủ bệnh

Từ một vài giờ đến 7 ngày, hầu hết các trường hợp xảy ra trong vòng 48 giờ sau khi tiếp xúc.

Thời kỳ lây truyền

Lây truyền từ người sang người rất hiếm. Súc vật mắc bệnh than gây nhiễm vi khuẩn than vào đất, nước, thực vật sau đó lây sang người.

PHƯƠNG THỨC LÂY TRUYỀN

Qua đường da: do da bị tổn thương tiếp xúc với các mô, lông, da, xương của động vật mắc bệnh than hoặc với các sản phẩm làm từ những nguyên liệu trên hoặc nhiễm nha bào than từ các chất bài tiết của động vật mắc bệnh hoặc do sử dụng phân bón chế biến từ xương động vật bị nhiễm khuẩn dùng cho việc chăm bón nuôi trồng.

Qua đường hô hấp: do hít phải nha bào vi khuẩn, thường gặp trong công nghiệp chế biến da, len, xương hoặc trực tiếp tiếp xúc với động vật mắc bệnh than.

Qua đường tiêu hóa: do ăn phải thực phẩm bị nhiễm trực khuẩn than.

CÁCH PHÒNG CHỐNG BỆNH THAN

Không được tiếp xúc, giết mổ và ăn thịt gia súc mắc bệnh.

Những người lao động thường xuyên tiếp xúc với gia súc phải trang bị ủng, găng tay, quần áo dài tay để phòng vệ.

Khi vùng da bị hở do vết thương, da bị tổn thương nên tránh tiếp xúc với gia súc.

Vệ sinh tay chân cơ thể bằng xà phòng ngay sau khi tiếp xúc với gia súc.

Khi thấy các biểu hiện nghi mắc bệnh than phải kịp thời đến ngay các cơ sở y tế gần nhất để khám, điều trị kịp thời.

